

Szkolny Program Profilaktyczno – Wychowawczy Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wacława z Szamotuł w Szamotułach na rok szkolny 2026/2027

Zatwierdzony przez Radę Rodziców w dniu:

Radę Pedagogiczną

Spis treści

I -Misja wychowawcza szkoły

1. Podstawowe warunki wychowania w szkole

2. Zakres działalności wychowawczej szkoły

3. Ideały wychowawcze szkoły

4. Treści programu wychowawczego

a) w zakresie wychowania intelektualnego

b) w zakresie wychowania estetycznego

c) w zakresie wychowania społecznego

d) w zakresie wychowania moralnego

e) w zakresie wymiany międzynarodowej

5. Priorytety

a) Zajęcia prowadzone indywidualnie

b) Zajęcia grupowe

6. Metody i sposoby realizacji treści wychowawczych

7. Zadania nauczycieli i rodziców

a) Zadania skierowane do nauczycieli

b) Zadania skierowane do rodziców

8) Sylwetka absolwenta naszej szkoły

9) Wartości ważne dla społeczności szkolnej

10) Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

II – Wnioski z diagnozy potrzeb, priorytety oraz diagnoza w zakresie wychowania i profilaktyki do realizacji zadań.

1) Wnioski z diagnozy potrzeb z ubiegłego roku szkolnego

2) Priorytety wychowawczo-profilaktyczne CEA na bieżący rok szkolny

3) Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły

III – Szczegółowe zadania wychowawczo – profilaktyczne realizowane w PSM I st.

w Szamotułach na rok szkolny 2026/2027

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 1991r. Nr 95, poz. 425)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo Oświatowe (Dz. U. 2017 poz. 59 oraz tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. oiz. 1082 – art. 26 ust. 2, art. 84 ust. 2.)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 września 2017 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1793)
- Rozporządzenie MKiDN z dnia 6 września 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1763)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 r. poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2017 r. poz. 1578)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 5 września 2017 r. w sprawie szczególnych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno – rehabilitacyjno - opiekuńczych (Dz. U. 2017 r. poz. 1712)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. 2017, poz. 1743)
- Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989r. ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991r. (Dz. U. z dnia 23 grudnia 1991r.).
- Program polityki Prorodzinnej Państwa przygotowany przez Międzyresortowy Zespół ds. Opracowania Polityki Prorodzinnej Państwa powołany przez Prezesa Rady Ministrów i przyjęty w dniu 17 listopada 1998 roku przez Komitet Społeczny Rady Ministrów (rozdz. V Wychowanie młodego pokolenia)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia , wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2022 r., poz. 645 ze zm.)

Program Profilaktyczno – Wychowawczy powstał na bazie diagnozy aktualnych potrzeb sporządzonych przez wszystkich nauczycieli na posiedzeniu Rady Pedagogicznej, wynikających z doświadczeń pracy z uczniami, napotkanych problemów wychowawczych, oceny ryzyka oraz ewaluacji przeprowadzonych w latach poprzednich.

Charakterystyka szkoły

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im Wacława z Szamotuł w roku szkolnym 2026/2027 edukuje 181 uczniów, pod kierunkiem 25 nauczycieli. W szkole prowadzone są przedmioty główne, obowiązkowe, wybierane przez uczniów na początku procesu edukacji między innymi: fortepian, skrzypce, gitara, perkusja, klarnet, saksofon, flet, trąbka, wiolonczela, puzon. W tradycji szkoły zgodnie z jej specyfiką organizowane są różnorodne koncerty, nie tylko na początku i końcu roku, ale również szereg koncertów tematycznych i okolicznościowych.

Wizja Szkoły:

Przyszłość Szkoły celuje w wychowanie pokolenia ludzi aktywnych w kształtowaniu kultury muzycznej, we wszystkich jej dziedzinach, umięjących sprostać nieustannie zmieniającym się wyzwaniom współczesności. Pragniemy aby nasza Szkoła była miejscem, gdzie

przekazywanie wiedzy specjalistycznej i rozwijanie umiejętności wykonawczych łączy się z szeroko pojętym wspieraniem postaw twórczych oraz rozbudzaniem pasji i uzdolnień, miejscem, gdzie nauka łączy się z przyjemnością.

I - Misja wychowawcza szkoły

Misją szkoły jest rozwijanie talentu u dzieci uzdolnionych muzycznie, zwiększenie ich szans edukacyjnych poprzez indywidualne traktowanie, stosowanie aktywizujących metody nauczania oraz nowoczesnych programów, umuzykalnianie i wykształcenie wrażliwości muzycznej, popularyzacja dobrej i wartościowej muzyki, wyzwolenie twórczej inicjatywy, nauczanie zasad zdrowej konkurencji, stworzenie możliwości prezentowania własnych umiejętności organizując audycje, koncerty, festiwale i konkursy.

Twórcami wychowania i kształcenia w szkole są nauczyciele. Wychowanie i kształcenie stanowią integralną całość, z zachowaniem właściwych proporcji między przekazem informacji, a rozwijaniem umiejętności i wychowaniem. Przedmiotem wychowania i kształcenia jest uczeń i jego potrzeby rozwojowe. Szkoła muzyczna w znacznym stopniu różni się od szkół ogólnokształcących, ze względu na swój odmienny charakter. Uczeń w szkole muzycznej I stopnia kształci się w cyklu 6-letnim 6 lat, a w cyklu 4-letnim – 4 lata. Nauczanie odbywa się w ramach zajęć popołudniowych, co najmniej dwa razy w tygodniu. Obok zajęć obowiązkowych uczeń bierze udział w koncertach, audycjach klasowych, konkursach i przesłuchaniach organizowanych przez szkołę i instytucje pozaszkolne. Ze względu na to realizowanie zadań wychowawczych wymaga od nauczycieli dużych umiejętności pedagogicznych, dydaktycznych jak i organizacyjnych.

Niniejszy program jest współtworzony przez całą społeczność szkolną, a więc uczniów, nauczycieli i rodziców.

DZIAŁANIA SZKOŁY ZMIERZAJĄCE DO INTEGRALNOŚCI WYCHOWANIA

1. Podstawowe warunki wychowania w szkole

- integralność wychowania z wiedzą i kreowaniem umiejętności
- spójność działań wspierających pomiędzy szkołą, rodziną, kościołem i innymi instytucjami wspierającymi wychowawczą funkcję szkoły
- oparcie wychowania na wartościach chrześcijańskich
- osadzenie pracy szkoły w tradycji lokalnej i regionalnej

2. Zakres działalności wychowawczej szkoły

- stanowi przyjazne i bezpieczne otoczenie
- jest miejscem gdzie przyjemnie jest się uczyć i pracować
- pozwala uczniom na swobodne wypowiadanie opinii i uzyskiwanie oczekiwanych wyjaśnień
- ściśle współpracuje z rodzicami angażując ich do aktywnego uczestnictwa w edukacji artystycznej dzieci

3. Ideały wychowawcze szkoły

- Zachowanie się zgodnością i szacunkiem dla drugiego człowieka (wyrażona przez postawę, słowa, strój, dbałość o estetykę pomieszczeń itp.)
- Pozytywne nastawienie wobec innych, życzliwość
- Odpowiedzialność za drugiego człowieka
- Szacunek dla rodziców i innych autorytetów społecznych
- Wrażliwość na krzywdę innych ludzi
- Dążenie do budowania więzi między pokoleniami (uczeń – nauczyciel, dzieci – rodzice, rodzice – nauczyciele)
- Tolerancja i szacunek wobec ludzi o innych poglądach
- Szacunek dla nauki i pracy, uczciwość, rzetelność, bezinteresowność
- Zdolność do samodzielnego myślenia, szacunek dla prawdy
- Miłość i szacunek do Ojczyzny
- Szacunek dla prawa i praworządnej władzy
- Uczciwość
- Godność własnej osoby
- Praca nad sobą i dążenie do doskonałości
- Dbłość o nieustanny rozwój wiedzy
- Kultura osobista
- Odporność na negatywne wpływy różnych patologicznych zjawisk społecznych
- Szacunek dla życia rodzinnego
- Szacunek dla kultury (muzyka, sztuka, malarstwo, itp.)
- Umiejętność korzystania z masowej informacji

4. Treści programu wychowawczego

a) w zakresie wychowania intelektualnego:

- pogłębianie wiedzy o kulturze i człowieku
- rozwijanie uzdolnień i zainteresowań
- uświadomienie wpływu rozwoju pasji i zamiłowań na kształtowanie osobowości
- rozwijanie umiejętności spostrzegania, kojarzenia, myślenia, zapamiętywania, koncentracji
- kształcenie woli, pracowitości, systematyczności, konsekwencji w działaniu
- umiejętność oceny siebie i innych,
- dokonywanie właściwych wyborów
- uświadomienie korespondencji sztuk, związku różnych dziedzin sztuki, wzajemnego przenikania się

b) w zakresie wychowania estetycznego:

- rozwijanie potrzeb uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska
- budzenie i kształtowanie twórczej aktywności
- kształtowanie wrażliwości estetycznej i rozwijanie wyobraźni poprzez właściwy odbiór i bogactwo przeżyć
- pielęgnowanie zamiłowania do sztuki
- tworzenie nawyków obcowania z pięknem
- uświadamianie i pielęgnowanie emocji i nastrojów związanych z wartościami
- umożliwienie harmonijnego rozwoju osobowościowego i artystycznego

c) w zakresie wychowania społecznego:

- rozwijanie kultury współżycia i tolerancji w społeczności
- kształcenie umiejętności współpracy w grupie
- przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i przemocy w rodzinie
- przeciwdziałania uzależnień od narkotyków i alkoholu
- wyrabianie poczucia odpowiedzialności za przedsięwzięcia zespołowe
- rozwijanie umiejętności przewidywania efektów działań i ponoszenie za nie odpowiedzialności
- przyswojenie podstawowych elementów obycia scenicznego, pokonywanie tremy, panowanie nad emocjami
- przygotowanie do występów publicznych, umiejętność koncentrowania się
- wyrabianie umiejętności wyrażania własnych poglądów i dokonywania właściwej samooceny

- kształtowanie postawy dzielenia się z innymi owocami swoich pasji, zainteresowań i uzdolnień
- rozbudzanie zamiłowania i rozwijanie umiejętności muzykowania zespołowego
- wdrażanie do stosowania różnych rodzajów komunikacji – werbalna i niewerbalna
- kultywowanie tradycji i obyczajów rodzinnych, regionalnych, narodowych i religijnych oraz symboli narodowych
- aktywny udział w życiu rodziny, szkoły i środowisku lokalnym
- współuczestniczenie w wykonywaniu zadań na rzecz wolontariatu
- dbanie o bezpieczeństwo swoje i innych – fizyczne i psychiczne
- dbanie o bezpieczeństwo w Internecie

d) w zakresie wychowania moralnego:

- kształtowanie postawy zgodnej z zasadami etyki
- utrwalanie przekonań opartych na wartościach
- umiejętność tworzenia priorytetów tychże wartości
- wyrażanie opinii, uczuć, sądów z poszanowaniem siebie i drugiego człowieka
- przygotowanie uczniów do pielęgnowania wartości ponadczasowych: ojczyzna, patriotyzm, pokój, wolność, suwerenność, praworządność, tolerancja, otwartość

e) w zakresie wymiany międzynarodowej:

- kształtowanie poczucia więzi i dialogu z młodzieżą europejską
- kształtowanie świadomości wagi wnoszonych przez nas wartości do kultury europejskiej
- kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów w społecznościach zróżnicowanych kulturowo od nauczycieli dużych umiejętności pedagogicznych, dydaktycznych jak i organizacyjnych

5. Priorytety

DZIAŁANIA SZKOŁY ZMIERZAJĄCE DO INTEGRALNOŚCI WYCHOWANIA

Szkoła Muzyczna kładzie główny nacisk na rozwój sfery emocjonalnej, intelektualnej, moralnej i społecznej swojego ucznia. Dąży do integralnego rozwoju wszystkich sfer jego osobowości. Przygotowuje do dalszego aktywnego zainteresowania muzyką,

aby w przyszłości stał się czynnym propagatorem i odbiorcą muzyki. Program wychowawczy szkoły realizowany jest na poszczególnych zajęciach edukacyjnych:

a) Zajęcia prowadzone indywidualnie:

Przedmiot główny - nauka gry na instrumencie, zajęcia z akompaniamentem:

- rozbudzanie zamiłowania do muzykowania indywidualnego i zespołowego
- rozbudzanie potrzeby rozwijania uzdolnień i zainteresowań
- kształtowanie samodzielności
- kształtowanie potrzeby ciągłego doskonalenia się
- kształtowanie osobowości artystycznej
- kształtowanie aktywnej postawy wobec kultury
- rozbudzanie wyobraźni
- rozbudzanie potrzeby twórczego wyrażania się

b) Zajęcia grupowe:

Rytmika:

- umiejętność współzycia z grupą rówieśniczą
- kształtowanie umiejętności zachowania dyscypliny
- kształtowanie dyscypliny myślowej, koncentracji
- budzenie wyobraźni i aktywności twórczej

Audycje muzyczne:

- poznawanie kultury muzycznej wszystkich epok
- kształtowanie postaw patriotycznych poprzez poznawanie roli polskich kompozytorów i wykonawców w rozwoju kultury europejskiej i światowej
- podkreślanie ważności czynnego uczestniczenia w życiu koncertowym szkoły
- rozwijanie szacunku dla przejawów twórczości ludzkiej
- kształtowanie osobistej postawy wobec kultury narodowej, europejskiej i światowej

Kształcenie słuchu:

- kształtowanie umiejętności logicznego i analitycznego myślenia
- rozbudzanie wyobraźni
- kształtowanie umiejętności samodzielnego analizowania dzieł muzycznych
- kształtowanie pamięci, koncentracji

Zespół kameralny, chór:

- umiejętność współpracy z rówieśnikami, kształtowanie umiejętności zachowania dyscypliny
- kształtowanie zaangażowania w twórcze działania
- rozbudzanie zamiłowania do wspólnego muzykowania

Najważniejszą jednak rolę w wychowaniu dziecka mają rodzice. Współpraca z rodzicami rozpoczynać się powinna w momencie przyjęcia dziecka do szkoły wraz z prezentacją programu wychowawczego szkoły. Wszyscy pracownicy szkoły są wychowawcami - wychowują swoim zachowaniem, postawą i osobowością. Program wychowawczy szkoły podlega ewaluacji po dokonaniu analizy trudności wychowawczych z jakimi nauczyciele się spotykają w trakcie edukacji czy to na zajęciach indywidualnych lub zbiorowych. Niniejszy dokument zawiera zmiany w kierunku polepszenia sytuacji wychowawczej uczniów

6. Metody i sposoby realizacji treści wychowawczych

Przekaz treści wychowawczych powinien odbywać się drogą najlepiej przyswajalną przez ucznia:

- poprzez kontakty osobowe, które są najsilniejszym nośnikiem przekazu
- w sytuacji problemowej dla ucznia, kiedy oceny moralne i wybory dokonywane są na podstawie rzeczywistego zdarzenia
- na zajęciach, gdzie postawione uczniowi zadanie do realizacji stwarza problem do rozpoznania i rozwiązania
- poprzez działanie, podczas którego utrwalają się pożądane cechy charakteru

- poprzez dyskusje, w których następuje zderzenie poglądów, wymiana doświadczeń i wypracowywane zostają oceny moralne
- poprzez szkolenie BHP na corocznym zebraniu uczniów – w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego i bezpieczeństwa w Internecie
- poprzez rozmowy i pogadanki realizowane na zajęciach grupowych na temat profilaktyki uzależnień od narkotyków i alkoholu oraz przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i przemocy w rodzinie – w ciągu całego roku

7. Zadania nauczycieli i rodziców:

a) Zadania skierowane do nauczycieli:

- zwracanie uwagi na kulturalną postawę ucznia
- podnoszenie poczucie wartości uczniów i dążenie do wypracowania przez nich umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji oraz wyznaczania sobie celów i konsekwentnego dążenia do ich realizacji
- uczenie poprawnej komunikacji i współpracy w grupie uczniów
- utrzymywanie współpracy z rodzicami i wspieranie ich w wychowaniu
- rozmowy na temat bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego
- rozmowy na temat bezpieczeństwa w Internecie
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej
- profilaktyka uzależnień
- prowadzenie na bieżąco dokumentacji szkolnej (dzienniki lekcyjne, arkusz ocen itp.)
- organizowanie sytuacji wychowawczych (np. wycieczki, koncerty)
- doskonalenie umiejętności wychowawczych (rady szkoleniowe, treningi komunikacji interpersonalnej)

b) Zadania skierowane do rodziców:

- uczestniczenie w życiu szkoły
- uczestniczenie w zebraniach rodziców oraz zawiadamianie nauczycieli o nieobecnościach uczniów
- zainteresowanie postępami dziecka
- stały kontakt z nauczycielami, wyjaśnianie wszystkich wątpliwych kwestii na bieżąco
- ponoszenie odpowiedzialności za zniszczenia dokonane przez dzieci

- dbałość rodzica o higienę osobistą i wygląd dziecka w szkole
- psychoedukacja dla rodziców (spotkania z psychologiem na temat stresu, radzenia sobie z emocjami i budowania pozytywnego obrazu własnej osoby)

Treści wychowawcze ujęte są do realizacji w:

- Statucie szkoły
- Regulaminie Samorządu Uczniowskiego

8) Sylwetka absolwenta naszej szkoły

Absolwent Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Wacława z Szamotuł :

- gotowy podjąć trud samodzielnego odpowiedzialnego życia
- świadomie podejmujący decyzje dotyczące swojej przyszłości zawodowej i osobistej
- w swoich działaniach kierujący się szacunkiem do siebie i otaczających go ludzi
- działa dla dobra swojego i innych
- podejmujący zadania zgodnie ze swoimi możliwościami, talentem, uzdolnieniami
- podejmujący działania społeczne na rzecz innych członków społeczności, w której funkcjonuje
- gotowy do twórczego rozwoju i propagowania w swoim środowisku wartości promowanych w sztuce

9) Wartości ważne dla społeczności szkolnej:

Społeczność szkolna uznaje za ważne następujące wartości:

- nauka
- bezpieczeństwo
- praca
- uczciwość
- zabawa
- rozwój

- pomoc
- ekologia
- patriotyzm
- wspólnota
- uprzejmość
- zaangażowanie

10) Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych:

a) Nauczyciele:

- Rozwijają zgodnie z możliwościami ucznia jego kompetencje psychologiczne, intelektualne i społeczne
- Promują w toku pracy z uczniami wartości uniwersalne
- Zwracają uwagę uczniów na przynależność do grup społecznych: lokalnych i ponadlokalnych w tym wspólnoty narodowej
- Tworzą podczas zajęć atmosferę wzajemnej współpracy opartej na tolerancji i pozytywnych relacjach społecznych
- Propagują zdrowy styl życia
- Promują postawę nastawioną na pozytywny efekt pracy

b) Pracownicy szkoły

- Promują postawy oparte o przyjęte uniwersalne wartości
- Wspierają procesy wychowawcze w codziennym funkcjonowaniu uczniów w szkole

II – Wnioski z diagnozy potrzeb, priorytety oraz diagnoza w zakresie wychowania i profilaktyki do realizacji zadań.

1) Wnioski z diagnozy potrzeb z ubiegłego roku szkolnego

Analiza realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego wykazuje na osiągnięcie większości założonych celów wychowawczych, profilaktycznych oraz wspierających proces uczenia się. Działania podejmowane przez nauczycieli przyczyniły się do utrzymania bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego sprzyjającego rozwojowi edukacyjnemu, artystycznemu i społecznemu uczniów.

Na podstawie obserwacji pedagogicznych, rozmów z uczniami i rodzicami oraz wyników diagnozy można stwierdzić, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, akceptowani i otaczani wsparciem. Nie odnotowano poważniejszych konfliktów ani sytuacji wymagających długotrwałych działań interwencyjnych. Podejmowane działania profilaktyczne skutecznie wspierały budowanie właściwych relacji rówieśniczych, rozwijały postawę wzajemnego szacunku i przeciwdziałały zachowaniom ryzykownym.

Pozytywne efekty przyniosły również działania związane ze wspieraniem zdrowia psychicznego uczniów. Szczególnie istotne okazały się rozmowy indywidualne, wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz działania pomagające radzić sobie ze stresem i treścią związaną z publicznymi występami muzycznymi. Uczniowie wykazywali większą świadomość zachowania równowagi między nauką, ćwiczeniem a odpoczynkiem.

Realizowane działania wspomagające proces uczenia się sprzyjały rozwijaniu samodzielności, odpowiedzialności oraz systematyczności w pracy nad instrumentem. Współpraca nauczycieli z rodzicami miała istotny wpływ na osiąganie przez uczniów postępów edukacyjnych i artystycznych.

W kolejnym roku szkolnym rekomenduje się dalsze rozwijanie działań w zakresie higieny cyfrowej, bezpieczeństwa w internecie, profilaktyki zdrowia psychicznego oraz wzmocnienia odporności psychicznej uczniów. Warto również kontynuować działania wspierające kompetencje społeczne, umiejętność współpracy oraz budowanie motywacji wewnętrznej do nauki i rozwoju artystycznego

2) Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na bieżący rok szkolny

Priorytet nr 1: Organizacja w szkołach działań wspomagających procesy uczenia się

Jednym z podstawowych zadań szkoły jest tworzenie warunków umożliwiających każdemu uczniowi osiągnięcie sukcesów edukacyjnych, stosownie do jego możliwości rozwojowych, potrzeb oraz uzdolnień. Szczególnego znaczenia nabiera to w szkołach artystycznych, w których uczniowie

równolegle realizują wymagania kształcenia ogólnego i artystycznego, a proces zdobywania kompetencji artystycznych wymaga systematycznej, długotrwałej pracy, wysokiej motywacji oraz umiejętności samodzielnego uczenia się.

Art. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe wskazuje, że system oświaty zapewnia w szczególności dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów oraz udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Nauczyciele są zobowiązani kierować się dobrem ucznia oraz troską o jego wszechstronny rozwój. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologicznej wskazuje (§ 6 ust. 1 pkt 2), że zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się są jedną z dostępnych dla uczniów form pomocy psychologicznej.

Z uwagi na globalne zmiany cywilizacyjne, wywołujące często u dzieci i młodzieży spadek motywacji, obniżenie gotowości do podejmowania wysiłku poznawczego, trudności w koncentracji uwagi oraz potrzebę szybkiego uzyskiwania efektów, rekomendujemy podejmowanie w szkole działań zwiększających aktywność uczniów w procesie uczenia się oraz rozwijających ich kompetencje w zakresie samodzielnego planowania, organizowania i monitorowania własnej pracy. Szczególnie istotne jest systematyczne organizowanie zajęć rozwijających umiejętność uczenia się, podczas których uczniowie mogą poznawać i ćwiczyć skuteczne strategie zapamiętywania, koncentracji uwagi, planowania nauki, zarządzania czasem, przygotowywania się do sprawdzianów i egzaminów oraz radzenia sobie z przeciążeniem obowiązkami. Niniejsze zajęcia mogą być realizowane celowo, dla uczniów szczególnie potrzebujących. Warto jednak zadbać, aby treści dotyczące zwiększania kompetencji uczenia się, pojawiały się w ramach godzin wychowawczych czy bieżącej dydaktyki.

W szkołach artystycznych działania te powinny uwzględniać przede wszystkim prace z materiałem wynikającym ze specyfiki przedmiotów artystycznych.

Rekomenduje się, aby działania wspomagające procesy uczenia się nie były kierowane wyłącznie do uczniów doświadczających trudności edukacyjnych. Powinny mieć również charakter profilaktyczny i rozwojowy oraz służyć wszystkim uczniom, którzy potrzebują wsparcia w budowaniu skutecznego i świadomego warsztatu pracy.

Priorytet nr 2: Podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej

Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego oraz tworzenie środowiska szkolnego opartego na wzajemnym szacunku, odpowiedzialności i poszanowaniu godności drugiego człowieka należy do podstawowych zadań szkoły. Szczególnego znaczenia nabierają działania służące przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej oraz cyberprzemocy, która wraz z intensywnym korzystaniem przez dzieci i młodzież z Internetu, mediów społecznościowych i komunikatorów staje się jednym istotnych zagrożeń dla ich prawidłowego funkcjonowania psychospołecznego.

Od 1 września 2026 r. przepisy ustawy – Prawo oświatowe jeszcze wyraźniej akcentują konieczność rozpoznawania zagrożeń związanych z korzystaniem przez uczniów z technologii informacyjno-komunikacyjnych i ich aktywnością w Internecie. W kontekście przeciwdziałania cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej szczególnie istotne jest zatem systematyczne monitorowanie, czy przyjęte w szkole normy i zasady są przez uczniów respektowane, czy uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa oraz czy wiedzą, w jaki sposób i komu mogą zgłaszać przypadki przemocy, hejtu, wykluczania, ośmieszania, rozpowszechniania kompromitujących materiałów lub innych form krzywdzenia, zarówno w bezpośrednich relacjach rówieśniczych, jak i w przestrzeni internetowej.

Rekomenduje się również systematyczne podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania symptomów przemocy i cyberprzemocy oraz znajomości obowiązujących w szkole procedur interwencyjnych. Równie ważna jest współpraca z rodzicami, szczególnie w zakresie bezpiecznego korzystania przez dzieci i młodzież z Internetu, reagowania na niepokojące zachowania oraz wspólnego budowania odpowiedzialnych zasad funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym.

Priorytet 3: Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym i innym

Współczesne przemiany społeczne i technologiczne powodują, że działania profilaktyczne podejmowane przez szkołę powinny uwzględniać zarówno zagrożenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych, jak również coraz bardziej powszechne wśród dzieci i młodzieży zachowania mogące prowadzić do uzależnień behawioralnych. Szczególnej uwagi wymagają: problemowe korzystanie z Internetu, mediów społecznościowych, smartfonów i gier cyfrowych, hazard, a także inne zachowania, które mogą prowadzić do utraty kontroli, zaniedbywania obowiązków szkolnych i relacji społecznych oraz pogorszenia funkcjonowania psychicznego, społecznego i edukacyjnego ucznia.

W odniesieniu do uzależnień od substancji szczegółowe obowiązki szkoły wynikają ponadto z przepisów dotyczących przeciwdziałania narkomanii. Szkoły i placówki zobowiązane są do prowadzenia systematycznej działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej skierowanej do uczniów, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców oraz innych pracowników szkoły. Działania te powinny służyć między innymi promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, wzmocnieniu czynników chroniących oraz ograniczaniu zachowań ryzykownych [**Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. Akt ma tekst jednolity (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449)**].

Współczesna profilaktyka szkolna wymaga jednak rozszerzenia perspektywy z tradycyjnie rozumianych uzależnień od substancji na **uzależnienia behawioralne**. Znajduje to odzwierciedlenie również w aktualnych regulacjach dotyczących edukacji zdrowotnej, w których wyodrębniono problematykę Internetu i profilaktyki uzależnień. Uczniowie powinni zdobywać wiedzę dotyczącą uzależnień fizycznych i behawioralnych, rozumieć mechanizm powstawania uzależnienia, rozpoznawać jego objawy oraz uczyć się dokonywania oceny własnych zachowań pod kątem potencjalnego ryzyka uzależnienia. Uwzględniono także problem przeciążenia informacyjnego oraz zjawiska FOMO.

Szczególnie istotne jest monitorowanie zmian w funkcjonowaniu ucznia, które mogą świadczyć o rozwijającym się problemie: utraty kontroli nad czasem poświęcanym określonej aktywności, zaniedbywania obowiązków, ograniczania innych zainteresowań, pogorszenia relacji z rówieśnikami i rodziną, trudności z koncentracją, niewyspania, obniżenia wyników edukacyjnych czy silnych reakcji emocjonalnych pojawiających się w sytuacji ograniczenia dostępu do określonej aktywności.

3) Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły

W bieżącym roku szkolnym na spotkaniu zespołu do programu profilaktyczno – wychowawczego oraz zespołów przedmiotowych wspólnie wybraliśmy kilka punktów do realizacji w naszej szkole:

- spotkanie z fizjoterapeutą w celu uświadomienia korzyści wynikających z prawidłowej postawy podczas gry na instrumencie oraz wyeliminowanie zbędnego napięcia poprzez prezentację stosownych ćwiczeń fizycznych oraz praca nad oddechem w przyszłym roku
- współpraca z rodzicami w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów oraz doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie współpracy z rodzicami oraz komunikacji w sytuacjach trudnych.
- zwrócenie uwagi na pojawiające się dłuższe nieobecności uczniów i przekazywanie niezwłocznie tych informacji do sekretariatu i nauczyciela instrumentu głównego.
- zwracanie większej uwagi uczniom i rodzicom na strój galowy na koncerty (określić wymagania) oraz na zachowanie podczas koncertów - zarówno wykonawców jak i publiczności (uczniów i rodziców)
- zwiększenie liczby uczniów występujących na koncertach – zaangażować wszystkich nauczycieli
- systematyczność uczniów
- praca nad pamięciowym opanowaniem utworów
- kontynuowanie działań, które przyniosły wymierne efekty, zwłaszcza w zakresie oceniania, współpracy z rodzicami oraz organizacji koncertów i audycji.
- dalsze rozwijanie pamięciowego opanowywania repertuaru przez uczniów
- utrzymanie skutecznego monitorowania frekwencji oraz szybkiego reagowania na pojawiające się trudności dydaktyczne i wychowawcze
- wykorzystanie wyników analiz osiągnięć uczniów do planowania działań wspierających oraz doskonalenia procesu dydaktycznego
- rozwijanie metod motywowania uczniów do systematycznej pracy i samodzielnego przygotowywania repertuaru.
- wspieranie nauczycieli w wykorzystywaniu nowoczesnych technologii w dydaktyce oraz dokumentowaniu osiągnięć uczniów.

- dalsze rozwijanie współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy nauczycielami różnych specjalności.
- wspieranie nauczycieli rozpoczynających pracę oraz kontynuujących awans zawodowy
- ćwiczenie skutecznych strategii zapamiętywania, koncentracji uwagi, planowania nauki, zarządzania czasem, przygotowywania się do sprawdzianów i egzaminów oraz radzenia sobie z przeciążeniem obowiązkami
- ćwiczenia wspomagające proces uczenia się
- systematyczne podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania symptomów przemocy i cyberprzemocy oraz znajomości obowiązujących w szkole procedur interwencyjnych
- współpraca z rodzicami, szczególnie w zakresie bezpiecznego korzystania przez dzieci i młodzież z Internetu oraz reagowania na niepokojące zachowania oraz wspólnego budowania odpowiedzialnych zasad funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym.
- monitorowanie zmian w funkcjonowaniu ucznia, które mogą świadczyć o rozwijającym się problemie: utraty kontroli nad czasem poświęcanym określonej aktywności, zaniedbywania obowiązków, ograniczania innych zainteresowań, pogorszenia relacji z rówieśnikami i rodziną, trudności z koncentracją, niewyspania, obniżenia wyników edukacyjnych czy silnych reakcji emocjonalnych pojawiających się w sytuacji ograniczenia dostępu do określonej aktywności

Priorytetem na kolejny rok będzie dalsze wzmacnianie współpracy z rodzicami, rozwijanie działań promocyjnych oraz doskonalenie warunków organizacyjnych i technicznych szkoły.

III – Szczegółowe zadania wychowawczo – profilaktyczne realizowane w PSM I st. w Szamotułach na rok szkolny 2026/2027

DZIAŁ PROGRAMU	CELE	ZADANIA, SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
I . Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych	-budowanie podstawowej wiedzy dotyczącej środków psychoaktywnych i papierosów; -ukazanie potencjalnych zagrożeń wynikających z sięgania po ww. środki; -budowanie umiejętności odmawiania w sytuacjach potencjalnie zagrażających	- obserwacja ucznia, rozmowy (na bieżąco); - wskazywanie osób i instytucji niosących pomoc osobom z problemami uzależnienia (w razie potrzeby)	Wszyscy nauczyciele

II. Bezpieczeństwo ucznia oraz przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej (w tym cyberprzemocy) i przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> -budowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów; - kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji oraz potrzeb swoich i cudzych; - rozwijanie umiejętności wyrażania emocji w sposób akceptowalny społecznie; - rozwijanie empatii, umiejętności podejmowanie działań mających na celu pomoc potrzebującym; -zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa; -zapoznanie z niebezpieczeństwami wynikającymi z anonimowości w cyberprzestrzeni i innymi zagrożeniami w Internecie; -przygotowanie do bezpiecznego poruszania się po drogach, korzystania ze środków komunikacji; - zaznajomienie uczniów z możliwościami uzyskania pomocy w sytuacjach zagrażających ich bezpieczeństwu. - stworzenie dla uczniów z Ukrainy odpowiednich warunków rozwoju oraz zapewnienie wsparcia. Budowanie atmosfery bezpieczeństwa w związku z wojną na Ukrainie wśród całej społeczności szkolnej, dzieci będą pod dużym wpływem obecnych oraz nadchodzących wydarzeń. 	<ul style="list-style-type: none"> - budowanie atmosfery zaufania, szczerości na bazie dobrej komunikacji nauczyciela z uczniem i rodzicem (lekcje indywidualne – indywidualne rozmowy); -reagowanie na wszelkie przejawy agresji -reagowanie na wszelkie podejrzenia agresji wobec ucznia ze strony jego rodziców (procedura Niebieskiej Karty) - zwracanie uwagi na bezpieczeństwo ucznia opuszczającego mury szkoły - szkolenie BHP -dbanie o bezpieczeństwo podczas wyjść (koncertów, konkursów) - rozmowy o emocjach podczas analizy dzieł muzycznych i na bieżąco - rozważania o uczuciach w kontekście wykonywania utworów, codziennego ćwiczenia i na bieżąco - przygotować się na prowadzenie wielu trudnych dyskusji z uczniami - wypracować właściwy styl prowadzenia rozmów na temat toczącej się wojny - nie wzbudzać u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju - wzmacniać poczucie bezpieczeństwa poprzez informowanie o wsparciu udzielanym Ukrainie oraz bezpiecznym 	<p>Wszyscy uczniowie</p> <p>Nauczyciele</p> <p>dyrektor</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>- wszyscy nauczyciele.</p>
---	---	---	--

		pobycie w Polsce.	
III. Wychowanie patriotyczne i prospołeczne	<ul style="list-style-type: none"> -kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych -zaznajomienie z obowiązującymi regułami (społecznymi, szkolnymi), prawami i obowiązkami ucznia, -kształtowanie umiejętności ich przestrzegania -przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania własnego zachowania - podnoszenie wiedzy dotyczącej norm i reguł kultury osobistej i umiejętność ich stosowania - podnoszenie dbałości o język i kulturę słowa -znajomość faktów dotyczących kultury, poszanowanie tradycji i kultury własnego narodu -budowanie umiejętności pracy zespołowej - kształtowanie postaw patriotycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczenie w wydarzeniach organizowanych przez społeczność szkolną -uczestniczenie w koncertach na rzecz innych społeczności (seniorów, szkół, przedszkoli) - zapoznavanie ucznia z sylwetkami wielkich polskich kompozytorów i wykonawców - zwracanie uwagi na wypowiedzi ucznia w trakcie zajęć i na bieżąco; -ewaluacja dotycząca zachowania i ubioru na koncertach - wspieranie ucznia w przygotowywaniu uroczystości w szkołach macierzystych 	- wszyscy nauczyciele.
IV. Profilaktyka dyskryminacji, ksenofobii, nietolerancji	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi niezależnie od: <ul style="list-style-type: none"> • religii • koloru skóry • statusu materialnego • wieku • rozwoju intelektualnego • rozwoju fizycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - na bieżąco w rozmowach - podczas wyjazdów (konkursy, koncerty) - na lekcjach teorii i instrumentu 	- wszyscy nauczyciele

	<ul style="list-style-type: none"> • orientacji seksualnej -kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.		
V. Wspomaganie rozwoju ucznia	-kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu - motywacja -budowanie umiejętności stawiania realnych celów w oparciu o swoje mocne strony -uświadamianie uczniowi jego mocnych i słabych stron -przygotowanie do podejmowania działań mających na celu rozpoznawania i rozwijanie własnych zainteresowań -umożliwienie dzielenia się zainteresowaniami z innymi (koncerty, warsztaty, lekcje otwarte) -kształtowanie poczucia własnej wartości ucznia - Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych - ćwiczenie skutecznych strategii zapamiętywania, koncentracji uwagi, planowania nauki, zarządzania czasem, przygotowywania się do sprawdzianów i egzaminów oraz radzenia sobie z przeciążeniem obowiązkami - ćwiczenia usprawniające proces uczenia się	- uczestniczenie nauczycieli w różnych formach doskonalenia zawodowego w zakresie kompetencji psychologicznych - wspieranie ucznia w realizowaniu programu muzycznego - wspieranie ucznia w ćwiczeniu, motywacja - nagradzanie ucznia za drobne postępy, realizację małych celów - umożliwianie uczniowi współdecydowania o jego rozwoju artystycznym – np. poprzez wybór utworów muzycznych	- wszyscy nauczyciele
VI. Edukacja ekologiczna i prozdrowotna - profilaktyka niezdrowego stylu życia i zachowań ryzykownych	-zapoznanie ucznia z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych -kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie -zaznajomienie z ograniczeniami, które powinny towarzyszyć pracy z nowymi technologiami: wpływ na wzrok, wady postawy, uzależnienia,	- dbanie o prawidłową postawę dziecka podczas ćwiczeń - rozmowy dotyczące organizacji czasu – przygotowanie planu tygodnia uwzględniającego czas na naukę w szkole ogólnej oraz ćwiczenia gry na instrumencie i odpoczynku	- wszyscy nauczyciele

	i narodowości.		
XI Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach artystycznych	- umiejętność sporządzania PET i WOPFU		- wszyscy nauczyciele
XII Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA		- praca własna - szkolenia	- wszyscy nauczyciele
XIII Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.	- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w sieci - rozwijanie świadomości różnej jakości wiadomości w sieci wśród uczniów - systematyczne podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania symptomów przemocy i cyberprzemocy oraz znajomości obowiązujących w szkole procedur interwencyjnych - współpraca z rodzicami, szczególnie w zakresie bezpiecznego korzystania przez dzieci i młodzież z Internetu oraz reagowania na niepokojące zachowania oraz wspólnego budowania odpowiedzialnych zasad funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym.	- rozmowy z uczniami i rodzicami. - szkolenia	- wszyscy nauczyciele